

WELKOM

Hoe houd je grip op het omgevingsplan?

Even voorstellen

Niels Spierings | senior adviseur omgevingsrecht
bij de gemeente Nijmegen

- Kernteam Omgevingswet
- Kernteam actualisatie omgevingsvisie
- Projectleider omgevingsplan

Vooraf ^[1/2]

Hoe werken we (nu) in Nijmegen?

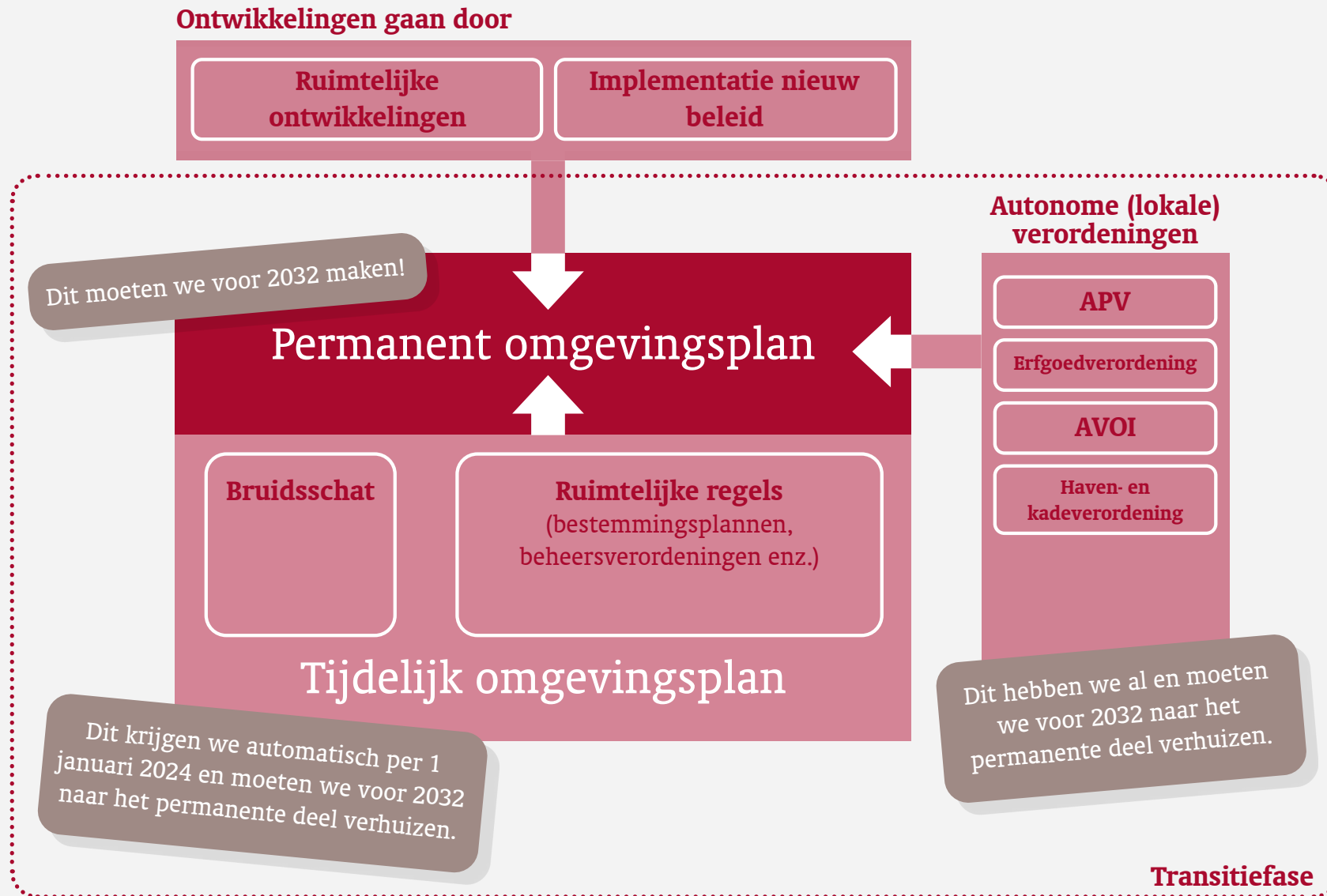
- Team van 9 juridische adviseurs en 3 stedenbouwkundige tekenaars.
- Huidige praktijk: bestemmingsplannen worden grotendeels in eigen beheer opgesteld.
- Afhankelijk van beschikbare capaciteit en vraag vanuit de markt wordt een deel van de bestemmingsplannen uitbesteed aan stedenbouwkundige bureaus.
- Plansoftware: Rx.Base

Hoe staan we er momenteel voor?

- [Nota van uitgangspunten deel 1](#) (raadsbesluit d.d. 28 september 2022)
- [Nota van uitgangspunten deel 2](#) (raadsbesluit d.d. 8 maart 2023)
- [Transitieplan](#) (collegebesluit d.d. 16 mei 2023, update volgt in december 2023)
- Basis-omgevingsplan op hoofdlijnen gereed (o.a. regels voor (planologisch) gebruik, bouwen en aanleggen) en getest in DSO.
- We actualiseren en digitaliseren onze omgevingsvisie, al voorzichtig getest in het DSO.

De opgave waar we voor staan

Welke uitdagingen zien we?

De transitie naar één omgevingsplan, waarbij we:

- 5 beheersverordeningen;
- 31 projectbesluiten (uitgebreide Wabo);
- 342 (!) bestemmingsplannen (*en counting*);
- de bruidsschat (82 pagina's met milieuregels); én
- de regels in onze lokale verordeningen...

...voor 2032 moeten onderbrengen in één omgevingsplan.

In de wetenschap dat:

- er geen 'standaard' omgevingsplan is (vormvrij);
- (beleids)ontwikkelingen onverminderd doorgaan (en ook in dat ene omgevingsplan moeten landen);
- er nog geen uitwisselstandaard is (plan-plan koppeling);
- er nog veel technische onzekerheden zijn over parallel wijzigen en besluiten.

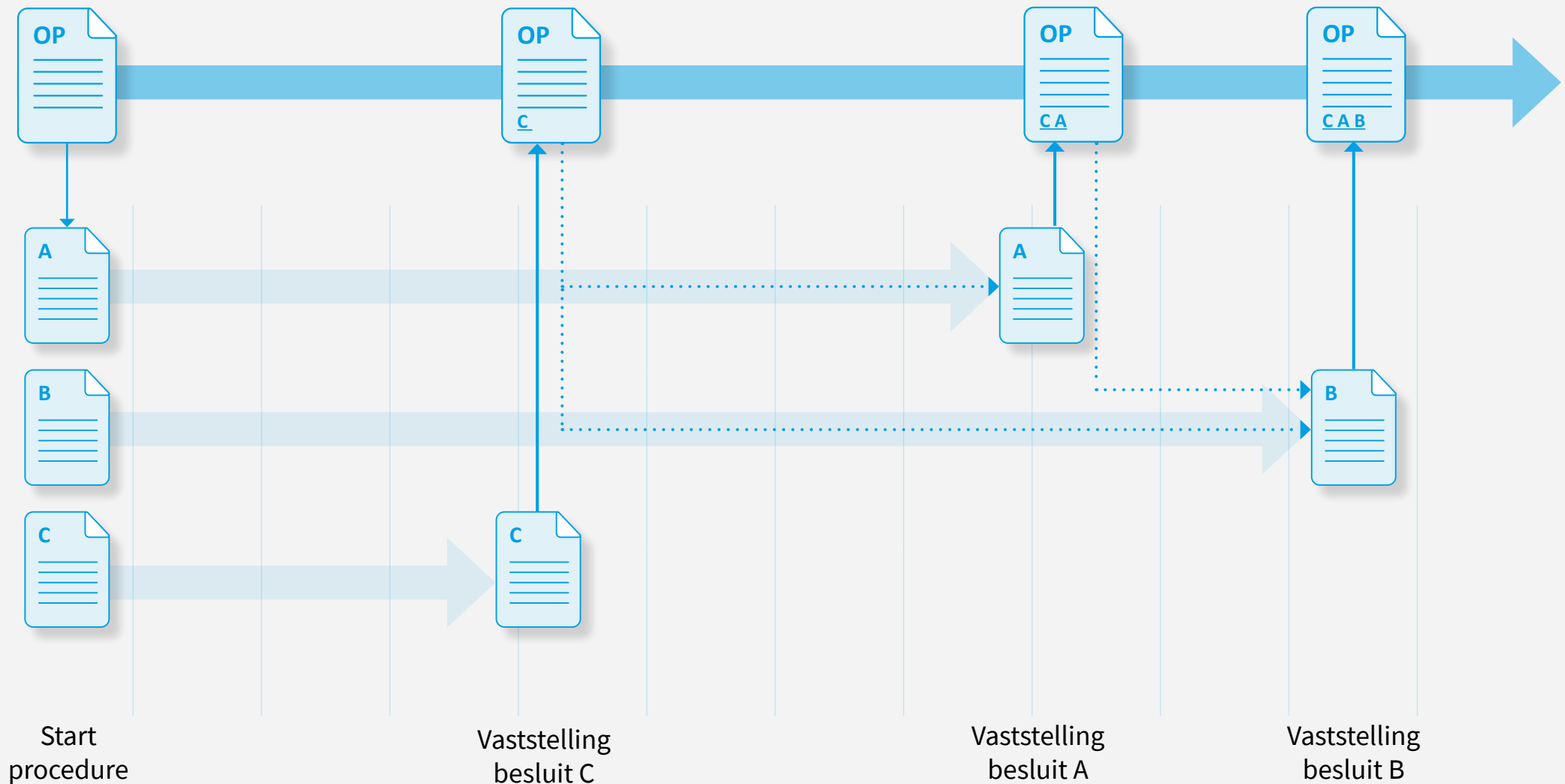

Nijmegen

provero
digitale aspecten in het omgevingsrecht

Wijzigen van het omgevingsplan

De grote uitdaging: parallel wijzigen en besluiten

Nijmegen

provero
digitale aspecten in het omgevingsrecht

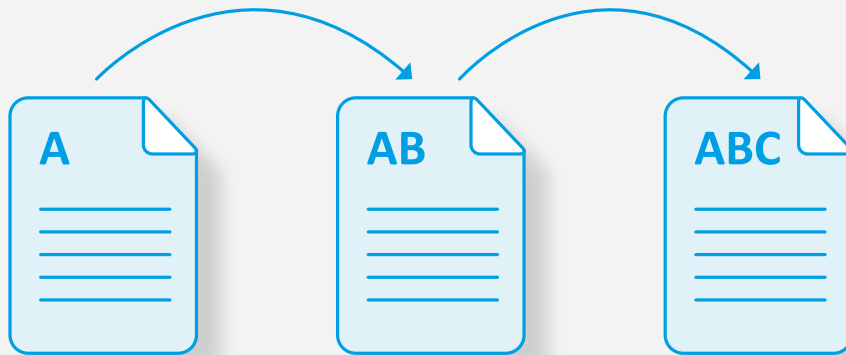
Wijzigen van het omgevingsplan

- Parallel wijzigen is op dit moment nog niet mogelijk.
- Wanneer afzonderlijke besluiten samenhang vertonen, ontstaat een complex geheel van wijziging op wijziging op wijziging.
- Wijzigingen die nog niet in werking zijn getreden, maar wel onderdeel zijn van een (nieuw) ontwerpwijzigingsbesluit, moeten zichtbaar gemaakt (kunnen) worden.
- Met andere woorden; tegen welke wijziging kan een zienswijze worden ingediend (en welke niet)?

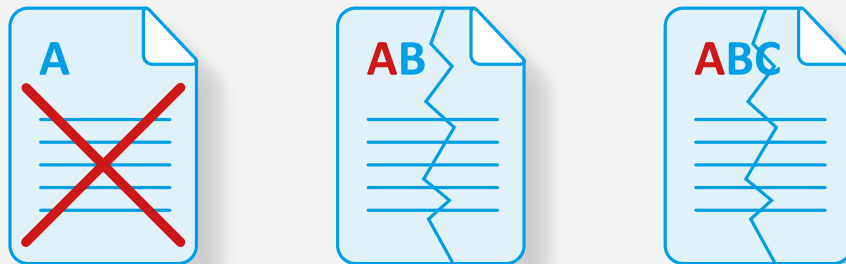
Wijzigen van het omgevingsplan

De grote uitdaging: parallel wijzigen en besluiten

Drie wijzigingen van het omgevingsplan in één raadsvergadering:
wijziging A, wijziging B en wijziging C.

Als wijziging A **niet** wordt vastgesteld door de raad, heeft dat gevolgen voor de wijzigingen B en C. Er is immers maar één (geconsolideerd) omgevingsplan. Elke wijziging werkt door in de volgende wijziging en kan besluitvorming van andere wijzigingen (B en C) dus frustreren.

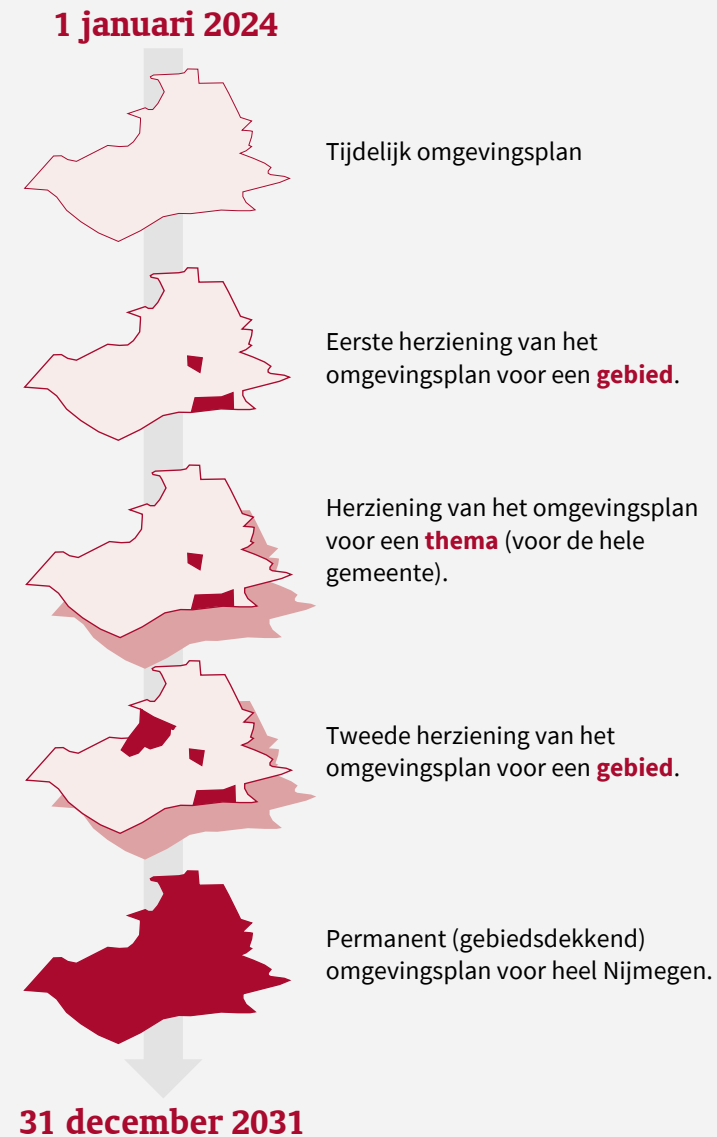

Nijmegen

provero
digitale aspecten in het omgevingsrecht

Hoe pak je de transitiefase aan?

- Om **grip** te houden en **regie** te voeren op de verhuizing van het tijdelijke naar het permanente omgevingsplan is het belangrijk een plan van aanpak voor de transitiefase te maken.
- Leg daarin vast hoe je het tijdelijk omgevingsplan en de lokale verordeningen naar het permanente deel gaat verhuizen:
 - Gebiedsgericht of thematisch? Of een combinatie van beiden?
 - Waar begin je mee? En wat kan nog wat langer wachten?
 - Eerst de bruidsschat verhuizen? Of liever wat later?
- Het transitieplan van Nijmegen is nadrukkelijk géén blauwdruk, maar een dynamisch document. In december 2023 versie 1.1.

Grip op (parallele) wijzigingen ^[1/3]

In ons transitieplan onderscheiden we drie sporen:

1. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (de winkel moet open blijven)
2. Gebiedsgericht verhuizen tijdelijke deel
3. Thematisch verhuizen verordeningen en (nieuw) beleid

Hoe houden we de winkel open?

- Ontwikkelingen die in strijd zijn met het (tijdelijk) omgevingsplan kunnen straks op twee manieren mogelijk worden gemaakt:
 1. met een omgevingsvergunning voor een **buitenplanse omgevingsplanactiviteit** (eventueel gefaseerd op basis van artikel 12.27a Bkl); of
 2. door het omgevingsplan te wijzigen (**wijzigingsbesluit**):
 - met STOP/TPOD; of
 - met TAM-IMRO.

Grip op (parallele) wijzigingen ^[2/3]

Met het oog op de onzekerheden rondom parallel wijzigen en besluiten...

... gaan we ruimtelijke ontwikkelingen zoveel mogelijk faciliteren met een (gefaseerde) Bopa;

... worden complexe (gebieds)ontwikkelingen in een apart hoofdstuk opgenomen (met STOP-TPOD);

... worden thematische wijzigingen direct geïntegreerd in het permanente omgevingsplan (met STOP-TPOD);

... stellen we een regieteam aan om de afzonderlijke besluiten te coördineren en inhoudelijk op elkaar af te stemmen.

... bereiden we ons voor om het omgevingsplan met TAM-IMRO te wijzigen mocht dit nodig blijken.

Grip op (parallele) wijzigingen ^[3/3]

Andere overwegingen:

- Voorlopig gaan we geen ‘plannen’ extern uitzetten. Indien dit toch nodig blijkt, dan TAM-IMRO.
- Voor kleine ontwikkelingen werken met ‘veegplannen’?
- Cyclus voor wijzigingsbesluiten (tijdelijk) aanpassen? Steeds één besluitronde overslaan.

Werken met aparte hoofdstukken...

... heeft voor- en nadelen.

Nadelen:

- verkapte voortzetting van huidige werkwijze;
- dubbel werk;
- praktische problemen (o.a. begrippen).

Voordelen:

- afzonderlijke wijzigingen kunnen los van elkaar functioneren (en 'besmetten' elkaar niet of minder snel);
- snel(ler) schakelen als de volgorde van besluiten wijzigt;
- ontwikkelingen hebben geen invloed op de opbouw van het permanente omgevingsplan.

Maar het blijft een *work-around* (tot het moment dat de plansoftware parallel wijzigen ondersteunt). Daarom zijn we wat terughoudend met het toepassen van aparte hoofdstukken.

Thematische wijzigingen

- Voor een aantal onderwerpen is een thematische verhuizing naar het permanente omgevingsplan op korte termijn gewenst, omdat:
 - er na IWT bruidsschatregels komen te vervallen c.q. aangepast moeten worden (o.a. bodem); én
 - ... nieuw beleid juridisch-planologisch verankerd moet worden (o.a. toolbox natuurinclusief bouwen en klimaatadaptatiestrategie).
- Verhuizing Bruidsschat: zowel *gebiedsgericht* (bouwen, slopen en gebruiken van bouwwerken) als *themagewijs* (milieuregels).
- Thematische wijzigingen in principe met STOP-TPOD.

Eerst de basis op orde

- Ga niet overhaast te werk, maar neem de tijd om eerst een raamwerk met basisset aan juridische regels te maken
- Het raamwerk moet **robuust, flexibel én beheersbaar** zijn. Daarnaast moet het ook **raadpleegbaar** zijn (voor zowel de burger als de professional) .
- Het omgevingsplan heeft het karakter van een verordening of wetgeving, maar er zijn een aantal cruciale verschillen (die de wetgever helaas ook over het hoofd heeft gezien).
- Het omgevingsplan is locatiegericht; juridische regels zijn niet altijd van toepassing op het hele ambtsgebied, maar soms alleen op specifieke locaties.
- Het omgevingsplan wordt continu (met hoge frequentie) gewijzigd.
- Dit maakt het omgevingsplan tot een zeer complexe puzzel.

Houd regie! ^[1/2]

Om grip te houden op het omgevingsplan stellen we een **regieteam** samen, bestaande uit:

- Regisseur omgevingsplan (proces)
- Coördinator/beheerder omgevingsplan (inhoudelijk)
- Regelanalist
- Coördinator stedenbouwkundig tekenaars

Houd regie! ^[2/2]

Het regieteam...

... adviseert planjuristen, projectleiders, ontwikkelaars en beleidsmakers over de te doorlopen juridisch-planologische procedure (wijziging Op of Bopa);

... coördineert alle wijzigingen van het omgevingsplan, zowel inhoudelijk als procesmatig. Dit betekent dat de planjuristen hun wijzigingen altijd ter beoordeling voorleggen aan het regieteam;

... kan snel schakelen als het bestuur en de griffie daar om vragen, bijvoorbeeld wanneer de volgorde van besluiten in een besluitronde van de raad wijzigt;

... controleert de besluitteksten en is verantwoordelijk voor het aanleveren van besluiten aan LVBB en toepasbare regels aan de RTR; en

... overlegt wekelijks op een vast (en strategisch) moment en heeft periodiek overleg met de griffie (monitoring en evaluatie).

Nieuwe functies ^[1/2]

Regisseur:

- Coördineert de wijzigingen van het omgevingsplan in brede zin, dus naast wijzigingen vanuit transitie, ook naar nieuwe ontwikkelingen én beleidsmatige wijzigingen.
- Adviseert beleidsmakers en projectleiders/ontwikkelaars over het proces en de planning.
- Brengt de samenhang van de verschillende wijzigingsbesluiten in beeld en is alert op mogelijke conflicten. De regisseur zorgt voor de afstemming.
- Coördineert in geval van combineren van wijzigingsvoorstellen in één besluitvoorstel.
- Is het eerste aanspreekpunt voor de griffie en adviseert over de volgorde van de agenda en het verwerken van technische wijzigingen.
- Adviseert de wethouder over de volgordelijkheid en overziet het grotere geheel.
- Overlegt periodiek met de griffie en indien nodig het presidium.
- Vervangt de beheerder bij afwezigheid.

Nieuwe functies ^[2/2]

Beheerder omgevingsplan (strategisch juridisch adviseur):

- Beheert en maakt keuzes over de structuur van het omgevingsplan.
- Beheert de regelbibliotheek en waardenlijsten.
- Beheert samen met de coördinator van de stedenbouwkundig tekenaars de geografische informatieobjecten (GIO's).
- Is verantwoordelijk voor de algemene toelichting op het omgevingsplan.
- Genereert en valideert besluiten in overleg met verantwoordelijk planjurist.
- Adviseert beleidsmakers en projectleiders/ontwikkelaars over de juridische regels en regelkwalificaties.
- Registreert en verwerkt (op termijn) de verleende Bopa's.
- Adviseert de regisseur over de volgorde van wijzigingsbesluiten en inhoudelijke consequenties daarvan.
- Is verantwoordelijk voor de omzetting van het tijdelijke deel naar een permanent omgevingsplan.
- Vervangt de regisseur bij afwezigheid.

Planning op hoofdlijnen

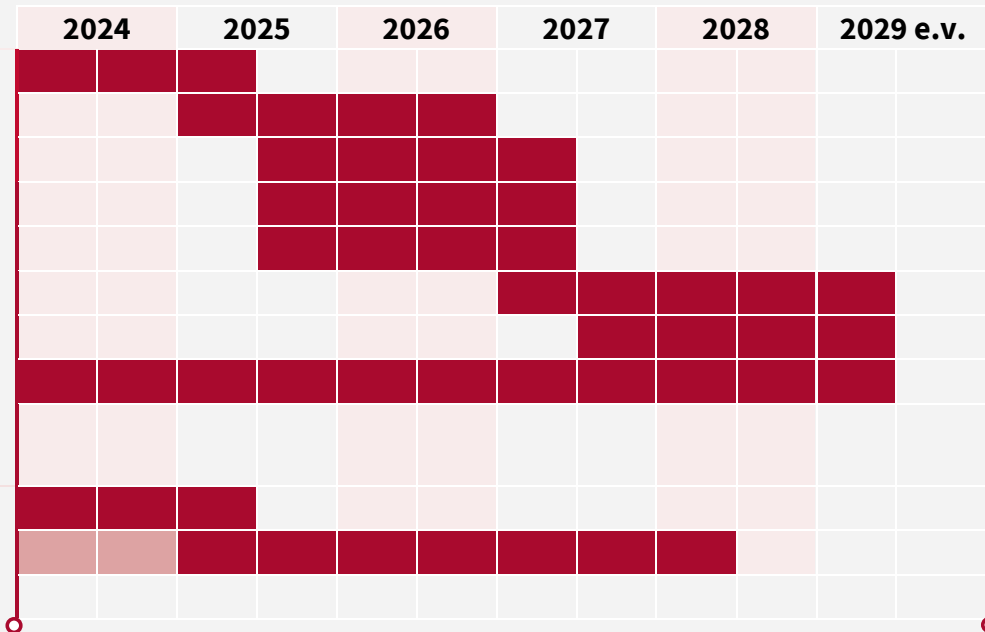
Maak het jezelf makkelijk, houd de transitieperiode zo kort mogelijk.

Gebiedsgericht

- 0. Basis-omgevingsplan
- 1. Woon- en gemengde gebieden
- 2. Centrumgebieden bestaande stad
- 3. Campusgebieden
- 4. Buitengebied en groengebieden
- 5. Industrie- en bedrijventerreinen bestaande stad
- 6. Waalsprong en Waalfront
- Bruidschat (bouwen, slopen en gebruiken)

Thematisch

- Bruidschat (milieuregels)
- Autonome gemeentelijke verordeningen

Inwerkingtreding Ow op
1 januari 2024

We hebben tot
2032 de tijd

In het transitieplan houden we vast aan de oorspronkelijke einddatum (medio 2029)

Ambtelijke capaciteit

- Transitiefase legt een extra claim op de toch al beperkte capaciteit. 3 à 4 Fte voor de periode tot 2030.
- Prioriteren van nieuwe ontwikkelingen is en blijft nodig en wordt dus nog urgenter.

Fte	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 en later
<i>Transitieperiode (tijdelijk)</i>							
Planjurist	2	2	2	2	2	2	n.t.b.
Tekenaar	1,5	1,5	1	1	1	1	n.t.b.
<i>Structureel</i>							
Regisseur omgevingsplan	1	1	1	1	1	1	1
Regelanalist/-beheerder	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5

Tabel: overzicht benodigde capaciteit transitiefase

Afsluiting en vragen

Dank voor jullie aandacht en veel succes (en wijsheid) op weg naar 1 januari 2024 (IWT) en daarna.

Vragen over het omgevingsplan? Mail ze gerust naar n.spierings@nijmegen.nl of stel ze tijdens een vragenuur op 29 januari 2024*.

The screenshot shows the 'Omgevingsloket' interface for 'Regels op de kaart'. The main map area displays the 'Grote Markt' area in Nijmegen, with a red pin indicating the location at coordinates 187845, 428873. The interface includes a search bar at the top left, a list of planning documents on the left side, and a sidebar on the right side with sections for 'Locaties (1)', 'Gebiedsaanwijzingen (1)', 'Activiteiten Beperkt Gebied (1)', and 'Activiteiten Ambtsgebied (3)'. The sidebar also includes a 'Plekinfo' section with tabs for 'Overzicht', 'Regels', 'Toelichting', 'Bijlagen', and 'Kaarten'. The 'Regels' tab is selected, showing a list of rules and activities. The 'Locaties (1)' section shows 'Ambtsgebied Gemeente Nijmegen'. The 'Gebiedsaanwijzingen (1)' section shows 'Glazen huis'. The 'Activiteiten Beperkt Gebied (1)' section shows 'geld doneren'. The 'Activiteiten Ambtsgebied (3)' section shows 'Activiteit gereguleerd in het omgevingsplan Gemeente Nijmegen', 'bodemgevoelige locatie toevoegen', and 'bodemgevoelig gebouw bouwen of wijzigen'.

*Bij een donatie aan Serious Request via de QR code in ons omgevingsplan ontvang je een link naar het vragenuur. Je vindt de QR-code via de vergunningcheck (zoeken op de werkzaamheid 'Evenement organiseren') of via Regels op de kaart (navigeer naar de 'Grote Markt' of zoek op de activiteit 'geld doneren' of de gebiedsaanwijzing 'Glazen huis').